

Helsingin Kaupunginorkesteri 125 vuotta "Orkesteri on muistin tila"

Robert Kajanus perusti vuonna 1882 Helsinkiin 36-henkisen ammattiorkesterin ja johti sitä ensimmäiset viisikymmentä vuotta. Ylikapellimestareita vuonna 1914 kunnallistetulla Helsingin Kaupunginorkesterilla on ollut kaksitoista, ja viimeisin vahdinvaihdos **Leif Segerstamista John Storgårdsiin** julkistettiin orkesterin 125-vuotisjuhlien yhteydessä.

Orkesterin juhla osui ja osuu yhteen muidenkin juhllallisuuksien kanssa. Suomen itsenäisyyden 90-vuotisjuhllallisuuksiin liittyen HKO soittaa marraskuussa Pietarissa Sibelius-ohjelman, mikä osaltaan linkkaa myös siihen, että Jean Sibeliuksen kuolema tuli syksyllä kuluneeksi 50 vuotta. Sibelius onkin erityisesti syksyn ohjelmistossa runsaasti esillä. Siten esimerkiksi kaikki sinfoniat soitettiin kronologisesti läpi syyskuussa kahden päivän kolmessa konsertissa. Sivumennen sanottuna mainitunlainen teoskooste on kuulijan kannalta erittäin mielenkiintoinen silloin tällöin kuultavaksi. Pääsin paikalle vain toiseksi päiväksi, mutta jo kahden perättäisen konsertin maraton sinfoniaista 3 ja 4 sekä 5–7 oli varsin riittävä elämys tällä kertaa.

Syksyn konsertteihin on otettu teoksia (kantaesityksiä, tilausteoksia) orkesterin koko tähänastiselta taipaleelta. Erityisesti on syytä nostaa esiin Ernest Pingoudin *Suurkaupungin kasvot* – "koreografinen sarja orkesterille" vuodelta 1937. Se on ohjelmassa marraskuun 7. ja 8. päivänä.

"Kun synnyin, ei ollut itsenäistä Suomea"

Lokakuun toisena päivänä pidetyssä orkesterin juhlaviikon avajaisten tiedotustilaisuudessa Finlandia-talolla sai ensiesityksensä **Pekka Hakon** kirjoittama ja ohjaama *Elokuvarunoelma orkesterille*. Se on kuusikymmenminuuttinen dokumenttiefilmi, joka tekee tavallisuudesta poikkeavalla tavalla kunniaa 125-vuotiaalle orkesterille. Se ei ole suoranainen historiadokumentti,

SARAVIILKA

vaikka se aikojen merkkipaljuja toki käsittelee. Filmissä puhuu vain orkesterin "minä" itse, **Pekka Milonoffin** äänellä. Mukana on arkistomateriaalin (mm. vuoden 1934 Englannin vierailun yhteydessä filmatun) lisäksi orkesterilaisten itsensä kuvaamia matkafilmejä esimerkiksi kahden kuukauden (ja 49 konsertin!) mittaiselta Yhdysvaltojen kiertueelta vuonna 1968.

Hako nostaa fokukseen hienosti muusikot, ja niinhän se on: ensi kädessä orkesteri muodostuu siinä soittavista muusikoista. Paljon saa myös tilaa – ja syystä – Helsingin 450-vuotisjuhliin vuonna 2000 ideoitu kummilapsiprojekti, joka saatettiin juhlaviikon yhteydessä loppuunsa.

Elokuvaa esitetään Helsingin Kino Engelissä lokakuun ajan (ti, to, su), ja niin ikään lokakuun ajan on juhlanäyttely *125 vuotta taidetta ja tunnetta* esillä Helsingin kaupungintalolla. Eli tätä luettaessa alkaa olla jo kiire hankkiutua paikalle!

Vanhaa talteen ja uutta lavalle

98 muusikon vahvuinen Pohjoismaiden vanhin ammattiorkesteri HKO on näinä aikoina hyvin voimissaan. Asianlaidasta kerto-

vat menestyksekkäs Keski-Euroopan kiertue keväällä sekä BBC Music Magazine -lehden niin ikään keväällä myöntämä Disc of the Year 2007 -palkinto **Soile Isokosken** kanssa levytetyistä Sibeliuksen orkesterisäestyksellisistä lauluista. Tuorein levytys julkaistiin juhlinnan yhteydessä, ja se sisältää suosittuja suomalaisia orkesterikappaleita. Päällisin

puolin *Kuvia Suomesta* -levyä tarkastellessa hieman särähtää se, ettei mukana ole ainoakaan elävän säveltäjän teosta. Mutta toki aikansa musiikkia orkesteri tallentaa ja soittaa tänäänkin. Näillä juhlilla kantaesityksenä kuultiin **Jukka Tiensuun** teos *Vie*. (PN)

www.hel.fi/filharmonia

